

**จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย
ที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น**
**Ethics in Community Business Operation of the Fabric and Apparel Product
Groups That Receive Community Product Quality Certification
In Khon Kaen Province**

Article History

Received : March 11, 2019

Revised : March 5, 2020

Accepted : March 12, 2020

วีระยุทธ รัชตเวชกุล

Weerayut Ratchatawetchakul

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน 3) หาปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือสมาชิกธุรกิจชุมชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 28 กลุ่ม จาก 15 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามทั้งชุดมีค่าตั้งแต่ 0.7-1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบักอัลฟา พบว่า แบบสอบถามทั้งชุดมีค่าตั้งแต่ 0.76 - 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีจริยธรรมสูงสุดคือ ด้านความน่าเชื่อถือ รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ ส่วนด้านที่มีจริยธรรมต่ำที่สุดคือ ด้านการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน ได้แก่ การจัดการธุรกิจชุมชนด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดการการผลิต ด้านการจัดการเงินและบัญชี ความผูกพันกับองค์กรด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านการพิทักษ์ชื่อเสียงภาพลักษณ์ขององค์กร ด้านความทุ่มเทเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร ด้านความต้องการคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์กร และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรม 3) ปัจจัยที่พยากรณ์จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (x_1) รองลงมาคือปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร (x_2) และปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน (x_3) โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 67 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.21 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอย คือ

$$y = 0.07 + 0.42 x_1 + 0.32 x_2 + 0.20 x_3$$

คำสำคัญ : จริยธรรม ; ธุรกิจชุมชน ; ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ; ความผูกพันกับองค์กร ; การจัดการธุรกิจชุมชน

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate the community business operation ethics, 2) to analyze factors related to the community business operation ethics, and 3) to determine at least one factor affecting the community business operation ethics. The sample of this study was 140 community business members of their respective fabric and apparel product groups that receive community product quality certification in Kihon Kaen province, covering 28 groups from 15 districts. A 5-level rating scale questionnaire was used as the research instrument to collect data. The quality of research instrument was checked to determine the validity using index of item-objective congruence (IOC). The IOC values of the questionnaire had a range between 0.7 and 1.0. The liability was determined using Cronbach's alpha coefficient. The results showed that Cronbach's alpha coefficients of the questionnaire had a range between 0.76 and 0.91. Data were analyzed using statistics of mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results of this study revealed as follows. 1) The overall community business operation ethics were at high level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean score of ethics was credibility, followed by integrity. Environmental maintenance was an aspect with the lowest mean score of ethics. 2) The factors positively related to community business operation ethics were: (1) community business management in the aspects of human resource management, production management, finance and accounting management, (2) commitment to the organization in the aspects of confidence in the goals and values of the organization, protection of the reputation and image of the organization, dedication for the benefit of the organization, the need to maintain the membership of the organization, and (3) sufficiency economy philosophy in the aspects of rationality, having good immunity, and moral conditions. The 3 factors that predict the ethics of community business operation include: sufficiency economy philosophy factor (x1), followed by organization commitment factor (x2), and community business management factor (x3). These factors have a predictive power value of 67% and an error of ± 0.21 . The regression equation could be developed as follows:

$$y = 0.07 + 0.42 x1 + 0.32 x2 + 0.20 x3$$

Keywords : Ethics ; Community Business ; Sufficiency Economy Philosophy ; Organizational Commitment; Community Business Management

บทนำ

ในสภาวะการณปัจจุบัน ผู้ประกอบการภายในประเทศ มีอยู่หลายระดับ ทั้งที่เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมถึงธุรกิจที่มีลักษณะเป็นธุรกิจชุมชน ผู้ประกอบการ บางรายสามารถผลิตสินค้าเพื่อส่งออกได้ แต่ยังมีผู้ประกอบการ จำนวนมากที่เป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม และเป็นผู้ผลิตในชุมชน ที่ต้องการการพัฒนาและส่งเสริม ตลอดจนยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ เป็นที่ยอมรับ เพื่อเสริมสร้างให้ชุมชนนำภูมิปัญญาและทรัพยากร ในท้องถิ่นทั้งวัตถุดิบที่ทำได้ในท้องถิ่น หรือแรงงานที่เป็นคนในท้องถิ่น

มาผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ (Office of Community Enterprise Extension, 2016) ลักษณะของธุรกิจชุมชนนั้นเป็นธุรกิจที่ใช้เงิน ลงทุนในระยะเริ่มต้นไม่มากนัก หากแต่เน้นการสร้างงานในท้องถิ่น ให้มากขึ้นเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถ ทำงานเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้เป็นสำคัญ ซึ่งธุรกิจชุมชน ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก มีความคล่องตัวในการ บริหาร รายได้จากยอดขายในระยะเริ่มต้นไม่มากนัก ต้นทุนในการ ดำเนินงานต่ำ การติดต่อและการให้บริการกับลูกค้าเป็นไปอย่างใกล้ชิด (Somkhumpa, 2017) ดังนั้นในการที่จะพัฒนาธุรกิจชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และเกิดศักยภาพในการแข่งขัน

มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการผลิต การจัดการตลาด การจัดการเงินและบัญชี และ จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ (Donkhwa, 2013)

ในการดำเนินธุรกิจสิ่งที่จะต้องคำนึงอยู่เสมอคือจริยธรรม ในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากหลายคนเข้าใจผิดคิดว่าการทำธุรกิจ เป็นกิจกรรมที่อยู่เหนือขอบเขตของจริยธรรมคือไม่มีถูกหรือ ผิดจริยธรรม แต่ที่จริงแล้วธุรกิจไม่ได้อยู่นอจริยธรรม กล่าวคือ การดำเนินธุรกิจต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ธุรกิจชุมชน จึงจำเป็นต้องนำจริยธรรมทางธุรกิจมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่ง ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) ความรับผิดชอบต่อ 4) ความน่าเชื่อถือ 5) การเคารพสิทธิของบุคคล 6) การบำรุงรักษา สิ่งแวดล้อม โดยธุรกิจที่ดำเนินการด้วยจริยธรรม ย่อมเป็นที่ยอมรับ ได้รับความเชื่อถือ มีความได้เปรียบในเชิงธุรกิจและมีแนวโน้มที่จะ ทำให้มีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น จริยธรรมจึงเป็นหนทาง แห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการดำเนินงานในการประกอบธุรกิจ (Treewichit, 2017)

การที่จะสร้างจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจให้เกิดขึ้นนั้น จะต้องมาจากบุคลากรทุกคนในองค์กรร่วมกันสร้างขึ้นมา Thipachote and Leenawong (2014) ได้กล่าวถึงปัจจัยของบุคลากร ในองค์กรที่ส่งผลให้เกิดจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ประกอบ ไปด้วย การบริหารจัดการที่ดีและมีคุณธรรม ความจงรักภักดีและ ความผูกพันของบุคลากรกับองค์กร นอกจากนี้ Dangsre (2014) ได้ศึกษาการสร้างค่านิยมจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ โดยการ นำเนื้อหาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำเอาหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข มาใช้ในการสร้างค่านิยมให้แก่ผู้ประกอบการและ บุคลากรในองค์กร โดยพบว่าหลังจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรได้ประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันแล้ว ธุรกิจสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น และ จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่มีต่อผู้บริโภคเพิ่มมากยิ่งขึ้น ตลอดจน บุคลากรมีความรักความผูกพันกับองค์กรมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผล ให้การดำเนินธุรกิจในอนาคตประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรคาดหวังไว้ และเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนต่อไป

แผนการพัฒนาของประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ได้ให้ ความสำคัญกับธุรกิจชุมชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นฐานราก ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากร 1 ใน 3 ของประเทศ (Office of the National Economics and Social Development Council, 2019) และ พบว่าจังหวัดขอนแก่นมีจำนวนธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรอง คุณภาพผลิตภัณฑ์มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวน 5 ประเภท ทั้งหมด 123 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์อาหาร 4 กลุ่ม 2) ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม 1 กลุ่ม 3) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

8 กลุ่ม 4) ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย 28 กลุ่ม 5) ผลิตภัณฑ์ ของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก 82 กลุ่ม (Thai Industrial Standards Institute, 2015) แต่ยังไม่พบว่าการถูกรับรองจากคณะกรรมการชุดดังกล่าวนี้ยังไม่ได้ใช้เกณฑ์ที่พิจารณาจากจริยธรรม ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มอาชีพที่มีการนำมาใช้ในการบริหารจัดการหรือไม่ เนื่องจากเกณฑ์จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจเป็นเรื่อง ที่ละเอียดอ่อน และยังขาดผู้ที่มีความสามารถเฉพาะด้านหรือคณะกรรมการที่มีความเป็นกลางในการประเมิน

ดังนั้น เพื่อให้ธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น ได้เล็งเห็นความสำคัญของ จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา จริยธรรมทางธุรกิจโดยมุ่งเน้นเฉพาะกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและ เครื่องแต่งกาย เนื่องจากกลุ่มผลิตภัณฑ์อื่นๆ ไม่ได้มีการดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มในการศึกษา ครั้งนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาว่าจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับ การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ เพื่อเป็น ข้อมูลให้แก่กลุ่มธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น ได้ใช้ในการวางแผนและพัฒนา ตลอดจน ส่งเสริมการใช้จริยธรรมทางธุรกิจชุมชนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

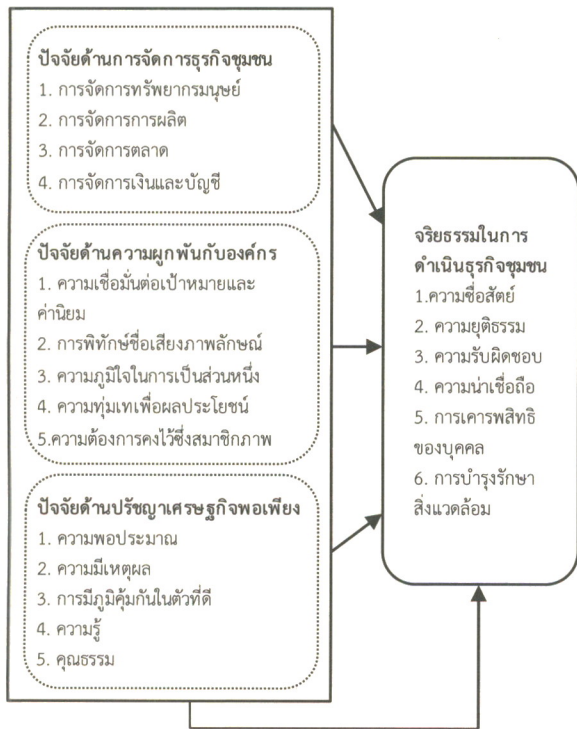
1. เพื่อศึกษาจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการ รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อจริยธรรม ในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อหาปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรม ในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชนมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน
2. ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กรมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน
3. ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน
4. มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมในการ ดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน ในจังหวัดขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจจากการศึกษาของ Donkhwa (2013) ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน และปัจจัยด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจากการศึกษาของ Pengman (2016) พบว่า ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ ในส่วนจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนได้อาศัยแนวคิดของ Treewichit (2017) ซึ่งประกอบด้วยความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ การเคารพสิทธิของบุคคล การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 28 กลุ่ม จาก 15 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอชนบท อำเภอชุมแพ อำเภอมีชัย อำเภอหนองเรือ อำเภอบ้านฝาง อำเภอหนองสองห้อง อำเภอแวงน้อย อำเภอหนองนาคำ อำเภอโนนศิลา อำเภอบ้านแฮด

อำเภอภูเวียง อำเภอบ้านไผ่ อำเภอสีชมพู และอำเภอพล ซึ่งมีจำนวนสมาชิกรวมกันทั้งสิ้น 215 คน (Community Products Standards Division, 2018)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) เลือกกลุ่มที่ใช้เป็นตัวอย่างไม่การศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งได้แก่ สมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 อำเภอ 2) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยสูตร ของ Yamane (1973) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ ± 5 ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 140 คน 3) ทำการเทียบสัดส่วนประชากรแต่ละอำเภอกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เก็บในแต่ละอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งในกิจการ ที่อยู่ของกลุ่มธุรกิจชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ จำนวนบุคลากรในกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ ประเภทหรือลักษณะของกิจการ และรายได้ต่อปีของกิจการ (ก่อนหักค่าใช้จ่าย) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันกับกิจการ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน

โดยแต่ละคำถามของตอนที่ 2-5 มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบ Likert's Scale

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามทั้งชุดมีค่าตั้งแต่ 0.7-1.0 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบักอัลฟา พบว่า ค่าถามด้านการจัดการธุรกิจชุมชนเท่ากับ 0.88 ค่าถามด้านความผูกพันกับองค์กรเท่ากับ 0.76 ค่าถามด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่ากับ 0.91 และค่าถามด้านจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนเท่ากับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2562 ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดจำนวน 140 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชนปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1 ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 1-3 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนผู้วิจัยใช้สถิติวิธีหาค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ลักษณะใด และความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด

3.2 ในการทดสอบสมมติฐานข้อ 4 เพื่อทดสอบอิทธิพลระหว่างปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter โดยนำตัวแปรอิสระทุกตัวทั้งตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเข้าไปวิเคราะห์ในสมการถดถอย

สรุปผลการวิจัย

1. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้พบว่าปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร และปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมดมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการ ปฏิบัติของจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้าน ความผูกพันกับองค์กร และปัจจัยด้านปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน	4.14	.56	มาก
1.1 ด้านความซื่อสัตย์	4.25	.66	มาก
1.2 ด้านความยุติธรรม	4.13	.30	มาก
1.3 ด้านความรับผิดชอบ	3.92	.65	มาก
1.4 ด้านความน่าเชื่อถือ	4.56	.33	มากที่สุด
1.5 ด้านการเคารพสิทธิของบุคคล	4.09	.77	มาก
1.6 ด้านการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	3.91	.41	มาก
2. ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน	3.57	.38	มาก
2.1 ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	3.62	.45	มาก
2.2 ด้านการจัดการการผลิต	3.67	.44	มาก
2.3 ด้านการจัดการตลาด	3.50	.45	ปานกลาง
2.4 ด้านการจัดการการเงินและบัญชี	3.48	.33	ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร	4.07	.30	มาก
3.1 ด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยม	4.25	.28	มาก
3.2 ด้านการปกป้องชื่อเสียงภาพลักษณ์	3.77	.21	มาก
3.3 ด้านความภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของกิจการ	4.58	.42	มากที่สุด
3.4 ด้านความทุ่มเทเพื่อผลประโยชน์	3.34	.39	ปานกลาง
3.5 ด้านความต้องการคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพ	4.39	.55	มาก
4. ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.83	.25	มาก
4.1 ด้านความพอประมาณ	3.44	.22	ปานกลาง
4.2 ด้านความมีเหตุผล	3.70	.49	มาก
4.3 ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.03	.43	มาก
4.4 ด้านเงื่อนไขความรู้	3.95	.40	มาก
4.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.05	.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยอยู่ในระดับ ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน ได้แก่ การจัดการธุรกิจชุมชนด้านการจัดการ

ทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดการการผลิต ด้านการจัดการเงินและบัญชี ความผูกพันกับองค์กร ด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านการพิทักษ์ชื่อเสียงภาพลักษณ์ขององค์กร ด้านความทุ่มเท เพื่อผลประโยชน์ขององค์กร ด้านความต้องการคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์กร และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน

ตัวแปร	จริยธรรม	
	r	Sig
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	.05*	.00
ด้านการจัดการการผลิต	.27*	.05
ด้านการจัดการตลาด	.11	.41
ด้านการจัดการเงินและบัญชี	.70*	.04
ด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยม	.76*	.00
ด้านการพิทักษ์ชื่อเสียงภาพลักษณ์	.31*	.05
ด้านความภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร	.10	.07
ด้านความทุ่มเทเพื่อผลประโยชน์	.02*	.05
ด้านความต้องการคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพ	.28*	.00
ด้านความพอประมาณ	.58*	.01
ด้านความมีเหตุผล	.10*	.02
ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	.57*	.00
ด้านเงื่อนไขความรู้	.51	.21
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	.24*	.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนมากที่สุดคือด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร รองลงมาคือ ด้านการจัดการเงินและบัญชี และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือด้านความทุ่มเทเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร

3. ปัจจัยที่พยากรณ์จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนมี 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร และปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน จากการตรวจสอบค่า Collinearity ของตัวแปรอิสระ พบว่าค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุดคือ .20 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .10 หรือถ้า VIF ที่มีค่า

มากที่สุดคือ 3.64 ซึ่งน้อยกว่า 10 ดังนั้นแสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกิด Multicollinearity นั้นเอง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

Source of Variation	SS	df	MS	F	sig
Regression	49.55	3	16.52	54.69*	.00
Residual	41.12	136	.30		
Total	90.67	139			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุยืนยันว่าตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชนปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กรปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามคือ จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน เนื่องจากพบว่าค่า Sig ของสมการมีค่าเท่ากับ .00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน

Dependent Variable : จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน, r = 0.82, r ² =0.67, constant(a) = 0.07, F=54.69 Sig=.00				
Independent Variables	β	Std error	t	Sig
ค่าคงที่	.07	.21	.33	.00
1. ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน	.20*	.04	3.43	.00
2. ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร	.32*	.08	4.12	.01
3. ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	.42*	.07	4.75	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (x_1) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร (x_2) และปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน (x_3) โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 67 และมีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.21 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอย คือ $y = 0.07 + 0.42 x_1 + 0.32 x_2 + 0.20 x_3$

อภิปรายผลการวิจัย

1. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างความสำเร็จให้แก่มูลค่ามีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือด้านความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับ Pengman (2016) ที่ศึกษาจริยธรรมทางธุรกิจเพื่อความยั่งยืนของธุรกิจค้าปลีก พบว่า ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ธุรกิจจึงจำเป็นต้องหาหนทางให้องค์กรอยู่รอด จริยธรรมทางธุรกิจจึงเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรธุรกิจ องค์กรที่มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้า และมีความซื่อสัตย์จริงใจต่อลูกค้า ธุรกิจนั้นย่อมเป็นที่ศรัทธาต่อลูกค้า พนักงานและสาธารณชน ซึ่งจะนำพาธุรกิจสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ Munsuwan (2016) ซึ่งได้ศึกษาจริยธรรมในการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทั้งในด้านการผลิต การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ การให้ความรู้ทางด้านศีลธรรมต่อบุคลากรยังส่งผลให้กิจการดำเนินไปอย่างราบรื่น ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

3. จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจชุมชน ปัจจัยด้านความผูกพันกับองค์กร ปัจจัยด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอำนาจพยากรณ์จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องจากจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจนั้น เกิดจากปัจจัยในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรดำเนินชีวิตและทำงานในองค์กรอย่างมีความสุข เพราะทุกคนพออยู่พอกินตามสมควรแก่อัตภาพ ลดการพึ่งพาเศรษฐกิจจากภายนอก ส่วนในด้านความผูกพันกับองค์กรส่งผลให้องค์กรมีความเข้มแข็ง เนื่องจากบุคลากรทุกคนมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามทั้งกายและจิตใจ เพื่อที่จะปฏิบัติงานในองค์กรให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนในด้านการบริหารจัดการที่ดี ย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในทุกๆ ด้าน รวมถึงส่งผลต่อจริยธรรมธุรกิจชุมชนด้วย เนื่องจากหากมีการจัดการที่ดีแล้ว ธุรกิจก็สามารถดำเนินไปด้วยดีทำให้สมาชิกทุกคนเกิดความ

ต้องการกระทำสิ่งดีๆ ขึ้นทั้งต่อองค์กรและผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับ Laksitamas (2015) ซึ่งได้ทำการศึกษาและพัฒนาโมเดลจริยธรรมการตลาด โดยพบว่าปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์จริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วยหลายปัจจัยด้วยกัน อันได้แก่ ด้านการบริหารจัดการที่ดีขององค์กร ด้านความรักและความภักดีของพนักงาน ด้านนโยบายทางจริยธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายความว่า ถ้าหากองค์กรผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ให้ความสำคัญและบริหารจัดการธุรกิจอย่างถูกต้องเหมาะสม อยู่ในแนวทางของศีลธรรมอันดีของสังคม จะส่งผลให้เกิดความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจ สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการจัดการธุรกิจชุมชน จากการศึกษาพบว่าเป็นด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักเป็นบุคคลในชุมชน ขาดความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการแก่กลุ่มกิจการในชุมชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตที่ทันสมัย การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ การจัดการด้านการตลาด และการจัดการด้านการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง จากวิทยากรที่มีประสบการณ์จริงอย่างมืออาชีพ

2. ด้านความผูกพันกับองค์กร จากการศึกษาพบว่ามี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ หากบุคลากรมีความผูกพันกับองค์กรเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลให้กิจการมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจเพิ่มสูงมากยิ่งขึ้นด้วย ดังนั้น ผู้ประกอบการควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่จะสร้างความผูกพันของบุคลากรกับองค์กร เช่น ด้านความเชื่อมั่นต่อเป้าหมายและค่านิยม ควรมีกิจกรรมที่บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่องค์กร ส่งเสริมความรักและสามัคคีในองค์กร ได้แก่ กิจกรรมกีฬากระชับความสัมพันธ์ในองค์กร ส่วนด้านการพิทักษ์ชื่อเสียงภาพลักษณ์ ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมความดีเพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่องค์กร ได้แก่ กิจกรรมออกค่ายเพื่อพัฒนาสังคม ส่วนด้านความทุ่มเทเพื่อประโยชน์ขององค์กรและความต้องการควว้างซึ่งสมาชิกภาพของบุคลากร ควรที่จะมีการทบทวนนโยบายหรือโครงสร้างในเรื่องของค่าจ้างที่จะเอื้อประโยชน์ให้กับบุคลากรที่มีรายได้น้อยเพื่อที่จะใช้จ่ายได้เพียงพอ และควรที่จะมีสวัสดิการต่างๆ ที่จะแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้กับ

บุคลากร เช่น รถรับส่ง ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ฯลฯ ซึ่งจะทำให้บุคลากรมีกำลังใจในการทำงาน ไม่คิดลาออกจากงาน และเกิดความผูกพันต่อองค์กร

3. ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ กล่าวคือ หากบุคลากรมีความรู้และปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลให้กิจการมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ เพิ่มสูงมากยิ่งขึ้นด้วย ดังนั้น ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและให้ความรู้ เช่น ด้านความพอประมาณ ควรจัดให้บุคลากรทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำวันเพื่อให้รู้ค่าใช้จ่ายของตนและวางแผนการใช้งาน ได้อย่างเหมาะสมตามฐานะ ส่วนด้านความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีควรมีการส่งเสริมองค์ความรู้ที่ถูกต้องจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ ความรู้ และสร้างชุมชนต้นแบบแห่งความพอเพียงเพื่อเป็นตัวอย่าง

แก่ชุมชนอื่นๆ ต่อไป ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรม ควรมีโครงการที่ส่งเสริมให้บุคลากรทำความดี ละเว้นความชั่ว เช่น โครงการอาสาทำความดีเพื่อพ่อโครงการเข้าค่ายพุทธธรรม โครงการปลูกป่า เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตด้านประชากรให้ครอบคลุมมากขึ้น และหลากหลายธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพื่อทำการเปรียบเทียบจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนของแต่ละที่มีบริบทหรือวัฒนธรรม องค์กรที่แตกต่างกันออกไป

2. ควรเพิ่มปัจจัยในการศึกษาวิจัยด้านอื่นๆ เช่น ผลการดำเนินงานทางการเงิน ความพึงพอใจของลูกค้าธุรกิจชุมชน เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมในการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนมากยิ่งขึ้น

References

- Community Products Standards Division. (2018). *Kān raprōṅ khunnaphāp phalittaphan chumchon changwat Khoṅ Kān [Community product quality certification in Khon Kaen]*. Khon Kaen : Office of the Secretary.
- Dangsre, S. (2014). *Patchai thi mi phon to kansang khaniyom charyatham 'ongkoṅ : korani suksakrom songsaem khunnaphap singwaetlom [Factors Effecting Creation of Ethical Values in Organization: Case Study of Department of Environmental Quality Promotion (Unpublished master's thesis)]*. Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathum Thani, Thailand.
- Donkhwa, Kh. (2013). *Baepchamlōṅ pratyā khoṅ setthakit phophiang lae setthakit sangsan mi phon to kanphatthana setthakit [Community business management based on sufficiency economy philosophy]*. Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima, Thailand.
- Laksitamas, P. (2015). *Kanphatthana mo de lo charyathamkan talat samrap SME nai utsahakam thongthiao Thai rong rap kan khao su prachakhom 'Asian [A development of marketing ethics model for sme in asean community market]*. *Panyapiwat Journal*. 7(2),1-13.
- Munsuwan, W. (2016). *Kan khāt charyatham nai kandamnoen ngan khoṅ 'ongkan thurakit [Lacking of business organization's management ethics]*. *Rajapark Journal*. 10(19),188-198.
- Office of Community Enterprise Extension. (2016). *Charyatham nai kanprakop thurakit chumchon [Ethics in community business]*. Bangkok : Ministry of Interior.
- Office of the National Economics and Social Development Council. (2019). *Phaen phatthana setthakit lae sangkhom haeng chat [The National Economic and Social Development Plan]*. Bangkok : Office of the National Economics and Social Development Council.
- Pengman, H. (2016). *Charyatham thang thurakit phua khwamyangyuan khoṅ thurakit ka plik [Business ethics for sustainable retail business]*. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 9(1), 815-828.

- Somkhumpa, S. (2017). *Thurakit chumchon thi song phonkrathop kap kanphatthana sethakit radap changwat phaitai kan plianplaeng khong sathanakan thang kangoen* [The Business Community that Affect the Economic Development of the Province under Change the Financial Situation]. Kamphaeng Phet : Kamphaengphet Rajabhat University.
- Thai Industrial Standards Institute. (2015). *Kan raprong phalittaphan* [Product Certification]. Khon Kaen : Khon Kaen Provincial Industry office.
- Thipachote, S & Leenawong, M. (2014). Chariyatham nai 'ongkon lae kanrapu watthanatham 'ongkon thi mi phon to khwam phukphan to 'ongkon khong phanakngan borisat 'ekkachon nai Krung Thep Maha Nakhon [Organizational Ethics And Perception Of Organizational Culture Affecting Organizational Commitment Of Private Company's Employees In Bangkok Metropolis]. *Suthiparithat*. 28(88),343-361.
- Treewichit, W. (2017). 'Itthiphon khong chariyatham thurakit lae phaplak thi song phon to khwamsamret khong 'ongkon borisat nai nikhom 'utsahakam rot na [Influence of business ethics and image on organization success of companies in Rojana Industrial Park, Ayutthaya]. *Veridian E-Journal Silpakorn University*. 10(3),1944-1958.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York : Harper and Row.